

Rondje Canarische eilanden - Frans de Vries en Henk Verduijn

Het plan om met eigen zeilschip de Canarische eilanden te bezoeken bestaat al zes jaar. In augustus 2018 is het er van gekomen.

De bemanning

Frans de Vries is mijn vaste compagnon. Verder zijn er steeds wisselende opstappers die komen meezeilen. De tocht langs Marokko hebben Frans en ik samen gezeild. De complete bemanningslijst en routes vind je op onze website: hieronymuss.weebly.com

De voorbereidingen

We zijn meer dan een jaar bezig geweest met de voorbereidingen. De Hieronymus is van 1996 dus alles moesten we goed nakijken. Bovendien de installatie van zonnepanelen, een AIS-zender, een nieuwe marifoon en nog vele andere zaken. En dan op een gegeven moment vertrekken: **zaterdag 4 augustus 2018** trossen los in Franeker. Met dan aan boord: Janny, Tjibbina, Frans en Henk.

De heenreis

Onze heenreis gaat vanuit Franeker door een stukje Zeeland en dan via de Belgische kust naar Ramsgate in Engeland. We volgen de Zuid-Engelse kust langs Wight en gaan door tot Brixham en vandaar steken we over naar Frankrijk. In heel Engeland is nooit naar enig papier of paspoort gevraagd. Verderop wordt dat heel anders. We waren nog maar 24 uur in Frankrijk op Île d'Ouessant of we kregen de douane al over de vloer.

Vanaf dit eiland bij Zuid-Bretagne zijn we de Golf van Biskaje overgestoken. De eerste nacht aardedonker en de tweede nacht een prachtige sterrenhemel met duidelijk de Melkweg herkenbaar. We zijn dwars door een hogedrukgebied gezeild. Eerst wind van stuurboord. Toen overdag stil weer. Daarna een pittige wind van bakboord. Een mooie oversteek van drie dagen op zee: 320 nautische mijlen van 1852 meter (Nm). Op 8 september komen we aan in de prachtige baai van Cedeira in Noord Spanje. Na La Coruña passeren we Kaap Finistère. Noordwest Spanje, Galicië, heeft mooie Ria's: een viertal baaien diep landinwaarts. In deze Ria's kun je heerlijk ankeren en Spaanse plaatsen bezoeken. Navigeren is daar soms wat lastig door de hardnekkige ochtendmist en de vele mosseleilanden. Vanuit Arousa nemen we de snelle trein naar Santiago de Compostella. Een bijzondere belevenis met het grote slingerende wierookvat in de kathedraal. We bezoeken leuke plaatsen als Cangas en Baiona. Het Spaanse leven is erg goed. De tapas zijn lekker.

Dan langs **Noord Portugal** op naar Porto. In **Porto** liggen we van 6 t/m 29 oktober. In Portugal vind je overal mooie tegeltableaus. Het centraal station is daar een erg mooi voorbeeld van.

Vanuit Porto via een aantal tussenstops naar **Lissabon**. Onderweg heel hoge golven bij Nazaré. De plaats van het wereldrecord surfen. Toppen van 23 meter!! Het is een bekende plek waar de oceaانبodem opeens oploopt.

In Lissabon liggen we in **Belim** van 3 t/m 12 november, vlakbij het oude centrum. Hier genieten we uiteraard van de Fado. We liggen naast de beroemde Torre de Belim.

Na Lissabon verder naar Zuid-Portugal op zoek naar een winterplek. Deze streek heet de **Algarve**. We bezoeken veel bekende plaatsen: Lagos , Albufeira en het waddengebied bij Faro waar veel ooievaars nestelen. Vanuit Faro vliegt ook Transavia naar Nederland. Dus in Faro is een bemanningswissel goed te doen. Er rijdt een trein langs de kust vanaf Faro oostwaarts en dat is voor ons gemakkelijk.

De overwintering

Uiteindelijk na veel kijken en vergelijken komen we terecht bij de grensrivier tussen Portugal en Spanje. Aan deze brede getijdenrivier, de Rio Guadiana, ligt **Vila Real de Santo Antonio**. Hier vinden we een mooie en betaalbare winterplek voor bijna drie maanden met altijd lekker weer. Vlakbij bos en strand, het is hier net Vlieland. Gezellig met de kerst, en Oud en Nieuw. Velen komen gezellig langs. Frans kan even een maand naar huis naar Janny en familie.

Dan op 11 februari gaan we verder. Joost en Frans komen invliegen. Het is mooi weer en we zijn eigenlijk altijd alleen op zee zo in het vroege voorjaar. We zeilen de rivier op naar Sevilla. Prachtige stad. Met een prachtig Koninklijk Paleis en kathedraal. Eelco komt hier aan boord en wil graag het zeezeilen leren. Frans is zijn coach. Met z'n drieën zijn we later acht dagen op zee: de lange tocht van Madeira naar Noord Spanje.

Na Cádiz hebben we een tussenstop vlakbij Gibraltar in Barbate (zuid Spanje). Ik bezoek uitgebreid **Andalusië** als Frans thuis z'n verjaardag viert. Het Alhambra bij Granada is heel indrukwekkend.

Marokko

Op 4 maart trossen los in Zuid Spanje naar Marokko. Tanger is vlakbij: een tochtje als Harlingen-Vlieland, meer niet. We komen aan in de gloednieuwe jachthaven van Tanger. Net als in Rabat heeft de koning hier zijn eigen steiger. Daarom worden deze havens super goed bewaakt. Hier beginnen wij, Frans en Henk, aan onze Marokkaanse toer. We zeilen door naar Rabat. Vanuit Rabat een paar dagen naar Fez met de trein. Fez heeft een prachtige oude medina met veel nauwe straatjes. Het pure Marokkaanse leven. Geweldige ervaringen, en nooit voelen we ons onveilig in dit heerlijke Marokko. Een land van gezellige gastvrije mensen. Temperatuur in maart altijd rond de 25 graden. Dit jaar slaan we de winter gewoon over. Na Rabat in de havenkom van El Jadida voor anker. Ook weer een prachtige oude vestingstad. Het nieuwe Rocna anker houdt goed met de harde wind. Daarna gaan we naar Essouira. Ook weer met een prachtige oude Medina, de oude binnenstad. Echt een hoogtepunt in onze reis. Kleurrijk met veel visserij. De laatste en derde jachthaven van Marokko is Agadir. Van hieruit bezoeken we het Atlasgebergte. Met een gehuurde taxi maken we een rondrit van 500km! Prachtige rondrit. Zie voor Marokko ons aparte verslag.

Canarische Eilanden (Spanje)

Op 2 april verlaten we 's morgens Marokko. Nog een keer in de slag met politie en douane om weg te komen. Dat in- en uitklaren kost in Marokko meestal drie tot vier uur. We varen naar Lanzarote: veel en mooi gezeild. Het Atlasgebergte van Marokko blijft de hele dag zichtbaar achter ons. De volgende dag om 24h komen we na 39 uren en 240 zeemijlen aan op **Lanzarote** in Arrecife. Hier blijven we twee dagen voor een kort verblijf. Dit mooie zwarte vulkaaneiland kennen we allebei van een vorig bezoek. Net als in Marokko betalen we hier rond €25 per nacht.

Op 7 april zeilen we door naar **Fuerteventura**. Tegenover ons in de haven is een duikclub waar ik vier dagen duik. Mooi maar niet zo bijzonder als op Curaçao. Dit eiland lijkt op een droog maanlandschap. Met hier en daar groene oases.

Maarten vliegt hier in, we zijn goede, vaste en tevreden klanten bij Transavia, en met de huurauto verkennen we dit bijzondere eiland.

Op 14 april zeilen we naar het verste punt van het eiland. Daar ankeren we en de volgende dag zeilen we naar **Gran Canaria**. In de haven van Pasito Blanco vinden we een goede ligplaats. Een mooi eiland met veel groen en ruige bergweggetjes. In de Citroen C3 met Maarten en Frans veel getoerd en gezien.

Op goede vrijdag een processie meegemaakt in Las Palmas op Gran Canaria. Christiane komt op bezoek. Het strand van Las Palomas valt erg in de smaak.

Op 3 mei weer zeilen. Met Robert en Eelco naar **Tenerife**. De keuze voor de haven van San Miguel op Tenerife is een goede. Ook dit eiland wordt weer uitgebreid bezocht door vele bemanningsleden. Ieder volgend Canarisch eiland is westelijker en groener. Bijzonder op Tenerife is de hoge vulkaan de Teide, hoogste punt van Spanje. Op 10 mei vlieg ik terug op Eelde. Even twee weken naar Franeker. Helaas heb ik erg last van een zware slijmbeursontsteking in mijn elleboog. Genezing moet door rust en dat is moeilijk aan boord. Een proces van maanden.

Op 29 mei gaan de trossen weer los richting **La Gomera**. Samen met Frans en Janny verkennen we dit mooie rustige en oorspronkelijke eiland.

La Gomera ademt rust en is erg groen. Dit eiland is een echte aanrader. Op 1 juni weer verder. Ook ons laatste Canarische Eiland, **La Palma**, heeft een heerlijk klimaat en een wondermooie groene natuur. La Palma is niet alleen een bloemeneiland maar ook een eiland met heel erg veel bananenteelt. **Tazacorte** op de westkust is een heerlijke haven met goede restaurantjes. De Spaanse tapas smaken hier weer goed.

We hebben steeds op alle Canarische eilanden een heerlijke temperatuur gehad van rond de 25 graden. Het is nog voorjaar met aangename temperaturen voor zowel de lucht als het water. De bimini, onze zonnentent, kwam goed van pas. De UV-index is hier hoog en dat is goed te merken.

Janny vliegt vanaf La Palma naar huis en Frans en ik gaan samen door naar Madeira. 14 juni vertrekken we vanaf La Palma naar het Portugese Madeira. Na 260 zeemijlen en vijftig uren komen we aan op Madeira. Dertig uren hebben we kunnen zeilen.

Op **Madeira** kunnen we een ligplaats krijgen in de hoofdplaats Funchal. Hier liggen we prachtig in het centrum van de stad. Madeira is een heel hobbelig eiland met heel veel tunnels voor de auto's. Vroeger zonder die tunnels was verplaatsen over Madeira erg moeilijk. Een eiland voor wandelaars en ruige groene natuur. Nog één keer genieten van de beroemde Portugese Fado muziek. Het klimaat is hier door het jaar heen milder dan op de Canarische eilanden.

Langzamerhand vinden we het tijd worden om terug, noordwaarts, te zeilen. Maandenlang hebben we steeds noordelijke winden gehad en we wachten op een andere wind en die komt. We hebben groot geluk en zien kans in één keer door te zetten naar NW-Spanje. Eelco komt naar Madeira op 20 juni, dat was meer dan een maand eerder dan afgesproken. Tot het laatst is het spannend of we de sprong naar Spanje kunnen maken want met noordenwind kun je dat wel

vergeten. Op 21 juni kunnen we vertrekken. Er is een rustige periode aangebroken van een dikke week zonder noordenwind.

NW-Spanje

Na zes dagen op zee (170 uren) komen we na 830 zeemijlen aan in NW-Spanje in Bajona. We hebben daarvan zestig uren kunnen zeilen en ook veel gemotord met zeilen erbij. De motor heeft 110 uren gedraaid en heeft 240 liter dieselolie gebruikt. We hadden bij aankomst dertig liter diesel over. Lang was het onzeker of we voldoende brandstof hadden om NW-Spanje te halen. Steeds was er erg weinig wind. Weer voeren we dwars door een hogedrukgebied net zoals op de heenreis bij de overtocht via de golf van Biskaje, maar nu met weinig wind. Bijna iedere dag krijgen we dolfijnen op bezoek. Veelal word ik wakker door hun gepiep. Deze tocht was een geweldige ervaring met mooi weer en een prachtige sterrenhemel.

We gaan vrij snel door naar La Coruña en daar ben ik met Frans een dikke week onderhoud aan het schip gepleegd. Diverse problemen kunnen oplossen, we hebben bijvoorbeeld een draadbreek gevonden waardoor de boegschroef spontaan begon te lopen. De motor uitgebreid nagezien.

Golf van Biskaje

Samen met Sipke, Bertine en Michiel de Golf van Biskaje gerond. Eerst langs Noord Spanje met erg ruige natuur. Biskaje over in twee dagen was heel erg mooi. Vele dolfijnen en spuitende walvissen gezien. Midden op de golf gezwommen in water van 25 graden en toen kwam de wind terug en weer een nacht zeilen!!

Erg lastig was de niet functionerende rolfok. Dus steeds voorzeil hijsen en strijken. Pas in Vannes (Zuid Bretagne) met Frans het onderste lager van de rolfok kunnen herstellen.

Laatste etappe naar Franeker

In Vannes komen Frans, Janny en Tjibbina weer aan boord en samen maken we de terugtocht naar Nederland. Eerst bezoeken we de Kanaaleilanden: Guernsey en Alderney en dan gaan we via Engeland huiswaarts. In Weymouth zingt Julie Lewis weer voor ons, net als een jaar eerder. Gezellige muzikale pub-dagen. Daarna verder langs en op Wight. Er volgend twee heftige zeildagen met een stevige wind in de kont. Dat lukt alleen zonder stuurautomaat dus op hand. Via Eastbourne naar Calais. Dan naar Oostende en daar eerst uitrusten. Via Vlissingen een stukje Zeeland in. Via Oosterschelde er weer uit en dan naar Amsterdam. Nog even in de Sixhaven. Na dertien maanden weer terug in Franeker.

Tenslotte enkele vermeldenswaardige punten

Onderhoud en reparaties

Steeds ben je onderweg met onderhoud bezig. De grootste klussen waren het vervangen van de demperring tussen de motor en de keerkoppeling in Lissabon. De motor moest helemaal los en veertig cm naar voren. Gelukkig lukte dit met extra hulp van Jacob, de zoon van Frans.

Een andere grote klus was het repareren van het onderste lager van de rolfok. Dat is uiteindelijk gelukt in zuid Bretagne. Een borgmoer was losgegaan en

moest opnieuw worden aangebracht. Later blijkt dat we dit later nog een keer zullen moeten doen, maar dan echt goed.

Liggelden

Gemiddeld viel dit wel mee, vooral omdat we in het najaar vertrokken en lang niet overal hoogseizoenprijzen moesten betalen. Vlieland is ongeveer de duurste haven van Europa!

Zonnepanelen

Veel tijd en geld hebben we hierin gestoken. Het resultaat is zonder meer bedroevend. Twee van de drie panelen doen het niet meer.

AIS en veiligheid

De AIS-zender heeft ons steeds goed zichtbaar gemaakt voor de omgeving. Een paar maal zijn we opgeroepen en werden we gevraagd koers te veranderen. Een fijn gevoel is het dat je steeds goed wordt gezien.

Stuurautomaat

We hebben geen windstuurautomaat. De elektrische stuurautomaat, autohelm ST 6000, heeft ons de hele reis gebracht waar we wilden. Enkel bij zware zeeegang moesten we op de hand sturen zoals bij de terugtocht langs zuid Engeland.

Eten en drinken

Steeds hebben we het geleverde water kunnen drinken. Nooit leverde dat problemen op. Soms kochten we flessenwater als aanvulling omdat het drinkwater niet altijd lekker was. Alle levensbehoeften zijn steeds overal goed te koop. En ja Marokko was ver weg het goedkoopste.

Marokko

Heel gezellig en veilig, met een fijne bevolking.

Website hieronymuss.weebly.com

Veel dank aan Maarten Groosman. Hij maakte onze website en heeft die dertien maanden bijna dagelijks voor ons bijgehouden. Erg veel werk en tijd. Op de site zijn al onze etappes na te lezen. Het aanleveren van de benodigde gegevens heb ik steeds via whatsapp kunnen doen. Ook bedanken we hem voor de vele weerberichten en weeradviezen die hij ons heeft gegeven gedurende de hele reis.

Vissen, vogels en dolfijnen

Bij onze lange oversteek vanaf Madeira naar NW-Spanje hebben we iedere dag dolfijnen om ons schip gehad. Herhaaldelijk werd ik gewekt door piepende dolfijnen. Toch is onze ervaring dat er weinig vissen en vogels over zijn. De zee is bijna leeggevisd.

Europa is *good for the rich people*.

Dat zag en hoorde je overal. Jammer dat de verschillen tussen arm en rijk alleen maar groter worden in ons mooie Europa.

Afgelegd in 13 maanden

5500 zeemijlen ofwel 10.000 km over water met 555 motoruren,